

A TÖVISI PLÉBÁNIA IRATAI**1700–1997****4,92 ifm**

Középkori templomát román stílusban építették 1293 előtt. A másik tövisi templomot Hunyadi János építtette 1449-ben, és a templom melletti kolostorba obszerváns ferenceseket telepített. Az obszervánsok 1551-ben, vagy mások szerint 1554-ben, a reformáció és a török támadások következtében a kolostor és a templom elhagyására kényszerültek. A törökök a kolostort lerombolták, de a templomot megkímélték. Báthori Zsigmond fejedelem 1598-ban a minoritákat költöztette be Francesco Passis atya vezetésével, akik csak rövid ideig voltak itt. 1603-ban Basta György idejében a templom a kolostorral együtt leégett. A reformáció idején a katolikus lakosság nagy része református lett, de továbbra is maradtak katolikusok 1615 után is, amikor Bethlen Gábor a katolikusok részére a templomot meghagyta. A reformációkor a katolikus plébánia azonban megszűnt.¹ Mindkét templom fedetlenül maradt. A Hunyadi templomot gróf Apor István erdélyi kincstárnok javíttatta ki 1701-ben saját költségén a katolikusok részére, akárcsak a régi templomot a reformátusok részére.² A felújításkor az épületegyüttest barokk boltozatokkal födette be. A korábbi állapotoktól eltérően az emeletes kolostorszárnyakat egyszintesre alakíttatta. A pálos rend feloszlata után (1786) egyházmegyes papok gondozták a plébániát.³ Kenderesi Szabó Béla kanonok-plébános halálát követően, 1996-tól Nagyenyedről gondozzák.

A plébánia iratanyagát 2002 decemberében szállítottuk be Gyulafehérvárra. Állapota néhány kötet kivételével megfelelő volt. A szükséges fertőtlenítés elvégzése után a rendezést márciusra fejeztük be. Ebből a levéltári anyagból került elő a mikeszaszai plébánia levéltárának 20. század közepi töredéke.

19/a. Anyakönyvek**1700–1990****2 doboz = 0,25 ifm****1. doboz.**

- a. kötet. Keresztelési anyakönyv 1700–1761; halotti anyakönyv 1718–1760; házassági anyakönyv 1703–1760; megtértek anyakönyve 1703–1759⁴
- b. kötet. Keresztelési anyakönyv 1761–1816; szabadegyezségek 1815–1819; vegyes házassági anyakönyv 1805–1820; házassági anyakönyv 1761–1817; megtértek anyakönyve 1761–1818; halotti anyakönyv 1761–1818; vegyes házassági anyakönyv 1805–1821; bérmlási anyakönyv (év nélkül).
- c. kötet. Keresztelési anyakönyv 1817–1847; házassági anyakönyv 1817–1847; halotti anyakönyv 1817–1847; megtértek anyakönyve 1817–1882; bérmláltak anyakönyve 1818, 1832, 1840, 1855, 1878, 1912
- d. kötet. Keresztelési-, házassági- és halotti anyakönyv 1848–1857; megtértek anyakönyve 1848–1916

¹ Léstyán Ferenc: *i.m.* II. 158–159.

² Biró Vencel: *Apor István és kora*. Kolozsvár 1935. 104; Léstyán Ferenc: *i.m.* II. 158–159.

³ *Sematizmus*. 1882. 24–25; *Sematizmus*. 2000. 63–64.

⁴ Kisméretű anyakönyvét 2004-ben? restaurálták díjmentesen Gyulafehérváron a múzeum szakemberei, egy kiállításra való kölcsönzés céljából.

- e. kötet. Megtértek anyakönyve 1901–1937; kitértek anyakönyve 1922–1944; számadásnapló 1840–1857
- f. kötet. Személynévmutató 1761–1990
- 2. doboz. Anyakönyvi iratok (kivonatok) 1910–1944

19/b. Plébániai iktatott iratok

1703–1997

25 doboz = 3,06 ifm

- 1. doboz. 1703–1798, 1800–1818, 1821–1829, 1831–1839
- 2. doboz. 1840–1857
- 3. doboz. 1858–1862
- 4. doboz. 1865–1873
- 5. doboz. 1874–1890
- 6. doboz. 1891–1905
- 7. doboz. 1906–1909
- 8. doboz. 1910–1920
- 9. doboz. 1921–1933
- 10. doboz. 1934–1939
- 11. doboz. 1940–1946
- 12. doboz. 1947–1960
- 13. doboz. 1961–1968
- 14. doboz. 1969–1971
- 15. doboz. 1973–1975
- 16. doboz. 1976–1977
- 17. doboz. 1978
- 18. doboz. 1979–1981
- 19. doboz. 1982–1984
- 20. doboz. 1985–1986
- 21. doboz. 1987–1988
- 22. doboz. 1989–1990
- 23. doboz. 1990–1991
- 24. doboz. 1992–1993
- 25. doboz. 1994–1997

Segédletek

1703–1996

1 doboz = 0,13 ifm

- 26. doboz. Iktatókönyvek:
 - a. kötet. 1703–1927
 - b. kötet. 1928–1945
 - c. kötet. 1975–1996

19/c. Gazdasági iratok

1836–1993

6 doboz = 0,74 ifm

1. doboz.
 - számadások 1838–1851, 1853–1914
 - pénztárnaplók 1871–1900, 1965–1982, 1988–1996
 - vagyонkimutatások 1896, 1912–1949, 1935
2. doboz. Számadások 1950–1982
3. doboz. Számadások 1983–1996
4. doboz. Számlák 1902, 1930, 1933, 1962, 1964, 1971–1979
5. doboz. Számlák 1980–1993
6. doboz.
 - leltárak (ingó és ingatlan) 1863–1993
 - könyvleltárak 1857, 1867, 1871, 1961, (év nélkül).

19/d. Kenderesi Szabó Béla (1912–1996)⁵ személyi hagyatéka

1912–1996

3 doboz = 0,39 ifm

1. doboz.
 - Kenderesi Szabó Béla személyi iratai
 - fényképek
 - diafilmek
2. doboz. Prédikációk
3. doboz. Prédikációk, elmélkedések

19/e. Tematikusan rendezett kötetek

/1449/ 1816–1996

2 doboz = 0,26 ifm

1. doboz. Püspöki rendeletek protokollumai:
 - a. kötet. 1816–1828
 - b. kötet. 1828–1852
 - c. kötet. 1852–1862
2. doboz.
 - a. kötet. Püspöki rendeletek protokolluma 1862–1917
 - b. kötet. Püspöki rendeletek protokolluma 1901–1936
 - c. kötet. Historia domus /1449/19. század–1996

⁵ Kenderesi Szabó Béla (szül. Tövisen, 1912. szept. 30.) tanulmányait Gyulafehérváron végezte, 1937-ben szentelték pappá. Szolgálati helyei: Zetelaka, Szászrégen, Kolozsvár–Szent Mihály, Gyergyótölgyes, Kapnikbánya, Homoródremete. 1959–1964 között börtönben volt. 1964-től Tövisen plébános, itt is halt meg 1996. dec. 18-án. (Ferenczi Sándor: *i.m.* 295.)

19/f. Vegyes, tematikusan kezelt iratok

1770–1971

2 doboz = 0,25 ifm

1. doboz.

- visitatio canonica 1770, 1780, 1825, 1830
- a malommal kapcsolatos iratok 1805–1911
- vásár- és vámügyi iratok 1813–1876
- iskolai ügyek iratai 1931–1971
- kaputerv

2. doboz. Vegyes nyomtatott kéziratok 1970-es évek